

M E S E Č N I L I S T O

O B Č I N E Š O Š T A N J

MAJ

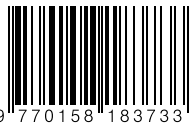
PRILOGA
LIST - KULTURA

DAN ZMAGE
str. 6

MEDNARODNI DAN
GASILCEV
str. 8

INTERVJU
str. 12

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Poštnina
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

LETO XXVI
ŠT. 5
26. MAJ 2022
3€

List

**REVIJA ZA KULTURNA
IN DRUGA VPRAŠANJA
OBČINE ŠOŠTANJ IN ŠIRŠE**

Izdaja

Zavod za kulturo Šoštanj,
Trg svobode 12, 3325 Šoštanj,
zanj Kajetan Čop, direktor.
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko Menih,
župan.

Odgovorni urednik

Jože Volk

Vodenje redakcije

mag. Milojka B. Komprij

Jezikovni pregled

Jože Volk

Oblikovanje, prelom strani

Media Center, Marko Gorjup s. p.

Tisk

Grafika Gracer d. o. o.

Naklada

500 izvodov

**Kritične pripombe na vsebino ali obliko
Lista bodo dosegle svoj namen
le, če jih boste posredovali s kratkim
sporočilom na e-naslov
list.revija@gmail.com.**

Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za **LIST št. 6/2022** pošljete najkasneje
do 22. junija 2022 na elektronski
naslov list.revija@gmail.com.

Foto naslovnice – arhiv I. gimnazije Celje

List je naprodaj v Trafiki
3dva na Trgu bratov
Mravljakov, Šoštanj.

KAZALO

Napovednik	2
Naša Občina	4
Dan zmage	6
Mednarodni dan gasilcev	8
Naša društva	10
Intervju	12
Fotoanekdota	13
Planinstvo	14
Šola in vrtec	16
Spomini in tradicija	18
Razvedrilo	19

NAROČILNICA

Naročam revijo List do pisnega preklica

Ime in priimek

Naslov (ulica in kraj)

E-naslov ali telefon

Podpis

Naročilnico pošljite po navadni pošti na naslov:
Zavod za kulturo Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj ali
na e-naslov: list.revija@gmail.com.

Cena letne naročnine (11 števil) je 20 €, cena posamezne številke pa 3 €.

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	VABI VAS
RAZSTAVA	junij 2022	Ivo Stropnik	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
RAZSTAVA	maj 2022	Kajuhovo leto v Vrtcu Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
PLANINSTVO	sobota, 4.–5. 6.	Breški Jalovec, Brinica – Italija	Italija	Planinsko društvo Šoštanj
SEJEM	ponedeljek, 6. 6., 10.00–18.00	Knjižni sejem	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
PREDAVANJE	ponedeljek, 6. 6., 18.00	Misijonsko življenje med Inuiti (Eskimi) v Kanadski Arktiki	Vila Mayer	Vila Mayer
PREDSTAVITEV	torek, 7. 6., 18.30	Miklavž Komelj: KAJUH Dopisovanja	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
MUZEJ	sreda, 8. 6., 17.00	Strokovno vodstvo po Muzeju usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj	Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj, enota MV
USTVARJALNICA	četrtek, 9. 6., 17.00	Četrkova peta	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
RAZSTAVA	četrtek, 9. 6., 19.00	Fotografska razstava Silvo Kretič	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
PLANINSTVO	sobota, 11. 6.	Dan slovenskih planincev v Kamniku	Kamnik	Planinsko društvo Šoštanj
MUZEJ	sreda, 16. 6., 18.00	Klepet pod Pustim gradom, gost – Marjan Stvarnik	Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj	Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj, enota MV
PLANINSTVO	sobota, 18. 6.	Po STKP čez Pohorje	Pohorje	Planinsko društvo Šoštanj
PLANINSTVO	sobota, 18. 6.	Čistilna akcija po Ravenski poti	Ravne	Planinsko društvo Šoštanj
KONCERT	sobota, 18. 6., 10.00	Pozdrav Kajuhu, koncert PO Zarja Šoštanj	Trg svobode	PO Zarja Šoštanj
MUZEJ	sobota, 18. 6., 18.00	Poletna muzejska noč	Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj	Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj, enota MV
PROSLAVA	petek, 24. 6., 18.00	Dan državnosti in zabava z ans. Naveza	Igrišče, Skorno pri Šoštanju	Turistično društvo Šoštanj in Občina Šoštanj
PLANINSTVO	sobota, 25. 6.	Pohod po Ravenski planinski pot	Ravne	Planinsko društvo Šoštanj
PLANINSTVO	sobota, 25.–28. 6.	Družinski planinski tabor	Neznano	Planinsko društvo Šoštanj
RAZSTAVA	sreda, 29. 6., 18.00	Ana Desetnica – mednarodni festival pouličnih gledališč	Trg svobode ali Glavni trg	Zavod za kulturo Šoštanj

Šport

Kultura in umetnost

Splošno

Napovednik prireditve je objavljen v reviji List, v časopisu Naš čas in na spletnem portalu Šoštanj.info (<http://www.sostanj.info>).

Podatke o prireditvah pošljite na elektronski naslov: prireditve@sostanj.net

NAŠA OBČINA

Z Bikel busom tudi to poletje do Logarske doline

V petek, 20. maja, ob 12.30 so župani občin Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki (**Peter Dermol, Darko Menih in Janko Kopušar**) pred mestno hišo v Velenju podpisali pogodbo s predstavnikom izvajalca prevozov z Bikel busom Boštjanom Čoklom iz podjetja Nomago, s katero se bodo zavezali, da bo Bikel bus tudi letos vozil proti Logarski dolini.

Z organiziranim javnim prevozom želimo zagotoviti možnost dostopa do Logarske doline brez osebnega vozila in s tem zmanjšati pritisk pločevine na omenjenem območju. Bikel bus bo letos vozil junija, julija in avgusta ob vikendih in praznikih dvakrat dnevno. V letu 2021 smo prvič organizirali prevoze s tem avtobusom, ki je 30-sedežni avtobus s prikolico za prevoz koles. Namenjen je vsakomur, tako izletnikom brez kolesa kot kolesarjem.

Cena prevoza je odvisna od dolžine vožnje, prevoz kolesa je brezplačen, rezervacije vozovnic pa niso možne. Cena vozovnice za uporabnike je zelo dostopna zaradi subvencije države in sofinanciranja občin.

Relacija	Cena za uporabnike	Redne cene
Velenje–Logarska dolina slap	1,70 EUR	6,70 EUR
Velenje–Logarska doline hotel	1,60 EUR	6,30 EUR
Šoštanj–Logarska dolina slap	1,60 EUR	6,30 EUR
Šoštanj–Logarska dolina hotel	1,50 EUR	6,00 EUR
Šmartno ob Paki–Logarska dolina slap	1,60 EUR	6,30 EUR
Šmartno ob Paki–Logarska dolina hotel	1,40 EUR	5,60 EUR

Začetek gradbenih del pri projektu obnove Ceste heroja Gašperja in Ceste Matije Gubca

V začetku tedna so začeli izvajati gradbena dela pri obnovi Ceste Matije Gubca in Ceste heroja Gašperja. Projekt zajema obnovo ceste, izvedbo pločnikov, javne razsvetljave, obnovo kanalizacije in vodovoda. Izvajalec del je podjetje Nivig, d. o. o., iz Šoštanja, ki mora dela opraviti do začetka meseca avgusta. V času del bo na tem območju Šoštanja več cestnih zapor, zato vse prosimo za strpnost in razumevanje.

Foto arhiv Občine Šoštanj

TJAŠA REHAR

Strošek za Bikel bus z odšteto subvencijo države znaša za vse tri mesece skupaj 9.130,99 evra, ki si ga v enakih deležih delimo Občina Šoštanj, Mestna občina Velenje in Občina Šmartno ob Paki.

17. junija bo Kolesarska dirka po Sloveniji tekla tudi skozi Šoštanj. Pri nas bo okoli poldneva.

Obvestilo o spremembi transakcijskih računov Občine Šoštanj, javnih zavodov in krajevnih skupnosti

Obveščamo vas, da se z dnem 1. 6. 2022, zaradi prenosa podračunov iz EZR Občine Šoštanj na EZR države, spremeni številka našega transakcijskega računa.

Uprava za javna plačila RS ne omogoča prehodnega obdobja, zato vas vljudno naprošamo da:

- plačila do vključno 31. 5. 2022 nakažete na SI56 0132 6010 0018 560,
- plačila od vključno 1. 6. 2022 nakažete na SI56 0110 0010 0012 659.

Pri izstavitvi e-računov za dobavljeno blago ali opravljeno storitev od vključno 1. 6. 2022 dalje uporabljajte nov transakcijski račun SI56 0110 0010 0012 659.

OPOZORILO za plačilo NUSZ:

Plačilo NUSZ poravnate na naziv uporabnika FURS-PDP-OBČINA ŠOŠTANJ:

- plačila do vključno 31. 5. 2022 nakažete na SI56 0132 6888 5260 060,

- plačila od vključno 1. 6. 2022 nakažete na SI56 0110 0888 5260 076.

Za naše ostale transakcijske račune, ki se ukinjajo s 31. 5. 2022, so nove številke podračunov navedene na občinski spletni strani: www.sostanj.si.

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj

Šoštanjski veterani izvedli 12. redni zbor veteranov OZVVS Šoštanj

Po dveh letih epidemije COVID - 19 smo se končno lahko zbrali na zboru veteranov.

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Šoštanj v letošnjem letu praznuje 12 let samostojnega delovanja. V tem času je društvo izvajalo zlasti aktivnosti, povezane z ohranjanjem spomina na osamosvojitveno vojno. Najvidnejši znak teh aktivnosti je spominsko obeležje vojne za Slovenijo v Kajuhovem parku v Šoštanju ter od leta

2016 tudi v parku pred domom veteranov v Belih Vodah. Na pobudo članov vsako leto organizira tekmovanje v streljanju z malokalibrsko puško, ribiško tekmovanje in spominski pohod po obeležjih iz leta 90/91 v spomin takratnemu poveljniku 89. območnega štaba TO Jožeta Ervina Prislana. Člani se aktivno udeležujejo prireditvev in družabnih dogodkov, ki jih organizirajo ZVVS Slovenije ter druga območna združenja. Društvo šteje 150 aktivnih članov, ki so udeleženi pri dejavnostih in delovanju društva.

V soboto, 26. marca 2022, je potekal redni letni zbor društva, na katerem so člani potrdili poročila o delovanju društva v preteklem letu in sprejeli program dela in finančni plan za letošnje leto. Program dela obsega organiziranje tradicionalnih tekmovanj, sodelovanje na športnih, strelskih in drugih tekmovanjih v organizaciji območnih združenj, sodelovanje na dogodkih, neposredno povezanih s spominom na vojno za Slovenijo in mnogo drugih aktivnosti.

Zbor so zaznamovali tudi gosti, župan Občine **Darko Menih**, predsednik KS Bele Vode **Alojz Hriberšek**, predstavniki sosednjih območnih združenj in

LEON STROPNIK

predsednik pokrajinskega odbora Zahodno štajerske pokrajine **Božidar Dare Sevšek**. Vsi so poudarili dosedanje dobro medsebojno sodelovanje in izrazili željo po dobrem delovanju društva tudi v prihodnje.

Foto arhiv društva

DAN ZMAGE

Ob dnevu zmage tudi praznik Topolšice

Pred 77 leti so dobre sile porazile sile zla in Slovenci smo bili na pravi strani

V ponedeljek, 9. maja, je potekala v Zdraviliškem parku in kasneje pri tamkajšnjem gasilskem domu v Topolšici slovesnost ob dnevu zmage nad fašizmom. Dogodek ob dnevu podpisa akta o kapitulaciji nemške vojske v Jugovzhodni Evropi v Topolšici, kar je pomenilo formalni konec druge svetovne vojne v takratni Jugoslaviji in celotni Jugovzhodni Evropi, je po 77 letih neprimerljiv in neponovljiv z mnogimi dejanji o obstoju in razvoju Slovenije, vse do osamosvojitve naše države. A nenehno verbalno in prerivanje v nekaterih dejanjih, kaj je pomembnejše, prav sili do pomiritve in treznega pogleda na preteklost, je bil lahko povzetek slavnostnih gostov, predsednika države **Boruta Pahorja** ter županov Občine Šoštanj **Darka Meniha** ter MO Velenje **Petra Dermola**. Vsi so v nagovorih omenili pošten in osvobodilen partizanski boj na naših tleh. Ter tudi, da nobena vojna ne prinese le pozitivnih dejanj, tako je bilo tudi v osvobodilni vojni za Jugoslavijo in Slovenijo. In tako se na žalost dogaja še danes, v svetu in v nevarni bližini naše mirne, miroljubne in demokratične Slovenije.

Slavnostni gost, predsednik Republike Slovenije Borut Pahor: V osvobodilni vojni NOB so bili partizani na dobri in zmagoviti strani. Foto Jože Miklavc

Dogodek bi moral biti slovesnost na državni ravni! Zakaj 9. maj, podpis kapitulacije in akt osvoboditve takratne države in Republike Slovenije ni postal državni dogodek in slovesnost za vso državo, se gostje in predvsem domača javnost sprašuje že vsa dolga leta. To, je z večkratnim obiskom kot slavnostni gost, do neke mere požlahtnil s svojimi

obiski in slavnostnimi nagovori predsednik Borut Pahor. Tako je bilo tudi tokrat, ko je med daljšim govorom poudaril pomen obujanja spomina na usodni čas, ko se je zgodil zlom fašizma in je ob mnogih žrtvah ter padlih borcih za skupno osvoboditev izpod fašizma zasijala tako težko pričakovana svoboda. Je pa 9. maj, kako logično in pričakovano, postal praznik Topolšice, v širšem omenu tudi občine Šoštanj ter vse Šaleške doline. Zato ne preseneča skupno praznovanje in ponos, da se ohranja tradicija spomina, polaganje vencev k spomeniku žrtev nesmiselne vojne ter padlih borcev narodnoosvobodilnega boja.

Učenci OŠ KDK Šoštanj so si zaslužili skupinsko sliko s predsednikom države Borutom Pahorjem. Foto Jože Miklavc

Zgodilo se je v Topolšici pred 77 leti

Ta datum in zgodovinsko dejstvo, da je general **Alexander Von Löhr** pred partizanskim generalom **Ivanom Dolničarjem** podpisal kapitulacijo prav tu, je vtisnjen v spomin mnogih, ki so dali življenja. Je tudi prikazan v spominski sobi ter z imeni popisan marmor na steni zgradbe v Zdraviliškem parku. Vsako leto, tako že 77 let, pripravijo v Topolšici osrednjo spominsko slovesnost ob dnevu zmage in kasneje ob dnevu Evrope. Predsednik Republike Slovenije **Borut Pahor** je z državnimi častmi položil venec k spomeniku talcev in padlim borcem, žrtvam fašizma, poleg njega tudi župana Občine Šoštanj ter MO Velenje **Darko Menih** in **Peter Dermol** in predsednica KS Topolšica **Petra Lipičnik**. Še dva venca pa sta položili delegaciji Združenja borcev za vrednote NOB Velenje ter KO ZZZB NOB Topolšica.

Predsednik države Borut Pahor je položil venec k spominski plošči žrtvam vojne in padlim borcem NOB. Foto Jože Miklavc

Slovesnost pod platneno streho prvič pri gasilskem domu

Osrednja slovesnost je nato, letos prvič, potekala v bližini, pri gasilskem domu PGD Topolšica. Številne domačine, prebivalce Šaleške

JOŽE MIKLAVC

doline ter goste sta nagovorila župana Občine Šoštanj **Darko Menih** ter Mestne občine Velenje **Peter Dermol**, oba v duhu nujnega **sprejemanja** in ohranjanja zgodovinskih dejstev ter zaslug v vojni preminulih ljudi ter borcev NOB za osvoboditev dežele izpod fašističnega jarma. Osrednji gost in slavnostni govornik Borut Pahor pa je v daljšem nagovoru voščil k prazniku krajanov Topolšice ter občanom Šoštanja in med drugim ob tej priložnosti povedal, »da sta dan zmage in dan Evrope povezana bolj, kot si mislimo. Pred 77 leti so dobre sile porazile slabe, med dobrimi silami je bila tudi Slovenija.«

Slavnostni govornik Borut Pahor: dan zmage je tudi dan Evrope

Pahor pa je med drugim dejal tudi: »Imamo dolžnost, da dogodke iz tistega časa ohranjamo v spomin zase in za mlajše generacije, dolžnost, da praznujemo. Naši partizani so skupaj z zavezniškimi silami tudi na tem mestu s svojimi dejanji prisilili okupatorja do točke predaje in za vse tako želen konec vojne ter praznovanje svobode. Bili smo na strani prave sile, prave strani. In že od takrat z odločitvijo, nikoli več vojne! Zato se je bilo treba opredeliti in sprejeti pozitiven odnos tudi do partizanskega boja.« V osrednjem delu slovesnosti, ki je pripadla projektu 100 let Karla Destovnika - Kajuha, je šoštanjski župan Menih izročil Pahorju v usnje vezan originalen izvod Kajuhovih pesmi, nato pa so oder prevzeli najmlajši v izjemnem projektu – recitali in prikazu življenja mladega Karla Destovnika, ki je z umetniškim imenom Kajuh, kot kulturnik, borec in neugnan mladenič prehitro dozorel in končal le 22-letno življenje, pozneje razglašen za narodnega heroja NOB. Učenci OŠ KDK Šoštanj so v eni šolski uri podoživeli umetnikovo in življenje revolucionarja, upornika Kajuha v sodelovanju z ekipo in mentoricama skupine **Vlasto Šuber** in **Ano Brigito Grobelnik**, ki je bila tudi moderatorica celotne slovesnosti.

Prireditev je bila okvirjena z nastopom Pihalnega orkestra Zarja Šoštanj, trobilnega kvinteta Glasbene šole Velenje ter nastopom harmonikarjev glasbene šole Goličnik. Osrednji del pa je bila izjemna, že omenjena predstava učencev OŠ KDK Šoštanj s pokroviteljstvom predsednika države.

Foto Jože Miklavc

Kajuh o sebi in drugi o njem ob 100-letnici rojstva Foto Jože Miklavc

Številni prapori v čast spomina na podpis kapitulacije Nemčije Foto Jože Miklavc

Množica obiskovalcev priča zgodovini 77 let brez državne slovesnosti 9. maj 1945 Foto Jože Miklavc

O Kajuhu edinstvena zgodba na odru pred množico domačinov in gostov Foto Jože Miklavc

Spomenu žrtvam fašizma po 77 letih so se poklonili predstavniki različnih vojaških in povojnih združenj. Foto Jože Miklavc

Srečanje z najstarejšim borcem Šerčerjeve brigade Emilijanom Cavnikom, rojenim Gaberčanom Foto Jože Miklavc

Scena slavnostnega odra ob predstavitvi recitala Kajuhovo leto 9. maja v Topolšici Foto Jože Miklavc

Kajuhovo leto z učenci OŠ KDK Šoštanj 2022 Foto Jože Miklavc

MEDNARODNI DAN GASILCEV

Mednarodni dan gasilcev Florjanovo v vsej veličini v Šoštanj

Predsednik Gasilske zveze Slovenije Cerkvjenik odlikoval posameznike in društva

V spomin na velik gozdni požar v Avstriji leta 1998, ko je v boju z ognjem izgubilo življenje kar 5 gasilcev, je bil povod za razprave o plemenitem, težkem in nevarnem delu gasilcev po vsej Evropi in širše. Že leto kasneje so ste kle razprave in se oblikovale v predlog, da se doprinese skupni simbol pripadnosti in časti gasilskemu prostovoljstvu ter delu in vlogi profesionalnih gasilcev ter gasilskih organizacij. Izbrali so dan, posvečen gasilstvu ter gasilski tradiciji, ki od 4. maja, na praznik zavetnika gasilcev sv. Florjana, poenoteno predstavlja dan gasilcev tudi v naši deželi. Tako je Florjanovo od leta 1999 praznik gasilstva in dan spomina na vse žrtve ter samozaščitno in strokovno v številnih evropskih državah. Še posebej iskreno in spoštljivo so povzeli to simboliko tudi v Sloveniji ter pri vseh gasilskih organizacijah na čelu z Gasilsko zvezo Slovenije (GZS).

»Gasilci, v Sloveniji jih deluje kar 165 tisoč, danes obeležujejo svoj mednarodni dan. Združevanje v gasilska društva ima v Sloveniji sicer že več kot 150-letno tradicijo. Naloga društev je po aktivni tradiciji naše družbe in gasilske zveze gašenje in reševanje v primeru požarov ter kasneje široka paleta humanitarnih, reševalnih in drugih ukrepov, pomoči soljudem, ki so prav v takšni organiziranosti in v gasilkah ter gasilcih našli socialno oporo in nesebično pomoč ob vsakršni nesreči,« pa je lahko povzetek te svečanosti in številnih drugih srečanj, kot je v svojem nagovoru v Šoštanju povedal aktualni predsednik GZS Janko Cerkvjenik.

Zgodba letnika 2022 za šaleško dolino pa se je začela po scenariju, ki ga je pripravila Gasilska zveza Šaleške doline (GZŠD), na odru pa sta ga usmerjala šoštanjnska kulturnica **Milojka B. Komprej** in gasilski častnik **Marko Govek**. Ob glasbeni podlagi koračnici, ob polni dvorani gasilk in gasilcev, županov treh sosednjih in prijateljskih Občin ter drugih gasilskih in civilnih gostov, prihod praporščakov s 17 prapori na oder ter jih postavijo v stojala; spontano povelje za čast in poslušanje državne himne Republike Slovenije ter nato še gasilske himne. Svečani zvoki so opravili svoj namen, vzdružje za počastitev praznika gasilcev, izraz posebne časti nagrajencem, ki na ta dan prejmejo državna gasilska odlikovanja in priznanja. Izbrane zahvale o pogumu, posebnih dejanjih, zaslugah in pripadnosti, plakete, značke, plamenice, tiskana priznanja. Dobrodošlica častnim gostom Janku Cerkvjeniku, Darku Butu, Branku Verku, domačemu predsedniku GZŠD Borisu

Lambizerju, Renati Ruprecht, Savini Naraks, poveljniku GZŠD Aleksandru Osetiču, bivšim predsednikom OGZ (GZŠD) ter županom **Janku Kopušarju**, **Darku Menihu** in **Petru Dermolu**. Dobrodošlica je dosegla tudi številne druge, plemenite in delujoče zveste funkcionarje in predstavnike gasilske in civilne sfere, ki delujejo na področju GZ ŠD.

Ob dobrodošlici je bilo izrečeno, da smo lahko upravičeno ponosni na slovensko gasilstvo, saj gasilci s svojo oskrbo prebivalstva vzpostavljajo varen prostor in krepijo zaupanje med ljudmi. S svojo izurjenostjo, sočutjem in predanostjo so svetel vzgled družbi. Tako ima tudi praznik 4. maj na Florjanovo več simbolnih pomenov, med drugim nas vse spominja in opominja na predanost in žrtve v vrstah gasilcev. O tem in pomenu trdne, prijateljske in predvsem strokovne, tehnično dobro opremljene gasilske povezanosti v Šaleški dolini je spregovoril gostitelj strokovnega dela srečanja **Boris Lambizer**. Zahvalil se je predstavnikom lokalne skupnosti, vsem svetom omenjenih treh Občin, njihovim županom in strokovnim sodelavcem. Predvsem tudi generalnemu direktorju Uprave za zaščito in reševanje RS, prisotnemu Darku Butu, predsedniku regijskega Sveta Savinjsko-Šaleške gasilske regije Branku Verku, predsedniku GZS Janku Cerkvjeniku ter drugim v sistemu. Zahvalil pa se je tudi vsem tovarišicam in tovarišem gasilkam in gasilcem za plemenito in strokovno delo, ki zagotavlja v vsakem PGD ter poklicni gasilski enoti na področju Šaleške doline in širše budno pripravljenost in učinkovito posredovanje v gasilskih intervencijah.

Gasilska zveza Slovenije temelji na prostovoljnem gasilstvu, vanjo je vključenih 120 gasilskih zvez in 1.348 prostovoljnih in industrijskih gasilskih društev. Z operativno sposobnostjo, odzivnostjo, strokovnostjo kadrov in univerzalno tehniko slovensko prostovoljno gasilstvo predstavlja zanesljivo ter množično silo za ukrepanje ob vseh vrstah nesreč. O tem ter o uspehih in usmeritvah slovenskega prostovoljnega in poklicnega gasilstva je predvsem v svojstvenem zahvalnem nagovoru

JOŽE MIKLAVC

spregovoril predsednik Gasilske zveze Slovenije Janko Cerkvjenik. Nagrajencem se je strumno poklonil, kasneje je vsem in vsakemu posebej stisnil roko in čestital za zasluge in ob prazniku.

Darko But, generalni direktor uprave za zaščito in reševanje, je bil zelo konkreten v svojem podajanju realnega stanja gasilstva ter predvsem načrtih, ki jih je nujno izvajati v prihodnje. Med drugim je dejal: »Ponosni smo na vas zaradi stalne pripravljenosti na intervencije, na permanentno izobraževanje in usposabljanje mladih, bodočih gasilcev kot tudi na dodajanje znanja in novih spoznanj že rutiniranim gasilskim operativcem. Gasilstvo je ena ključnih smeri vzdrževanja naše samozaščitne usposobljenosti, delovanja ter splošne obrambne sile države. Tu smo najmočnejši in vsi si želimo, da tako ostane. Zato je že davno napočil čas, da dajemo vse več poudarka tudi delovanju in nalogam Združenja poklicnih gasilcev Slovenije ter prilagodimo potrebam ter novim trendom zakonodaje na področju gasilstva in povzari s civilno zaščito in obrambo naše dežele. To moramo vnesti v še druge zakone in uredbe, ki se prepletajo s tem področjem. Vsem, ki podpirate gasilstvo, prostovoljce in poklicne enote, vsem, ki delujete v dobro nas vseh in hrabro ohranjate naše imetje, delovna mesta in domove, vsem gre čast in zahvala za požrtvovalnost.«

Milojka B. Komprej je vospremila do okrašene govornice domačega župana **Darka Meniha**, ki je kot prvi gostitelj nagovoril gasilke in gasilce ter vse goste. Poudaril je le veliko plemenitost vseh, ki v vsaki občini, v vsakem kraju ob številnih naravnih nesrečah, prometnih nezgodah, vremenskih neprilikah ter drugih težavah priskočijo na pomoč, gašenje in reševanje. Poudaril je pomen povezanosti med občinami, kjer dejansko ni meja. Sožitje je velika danost in gasilci k temu pripomorete vsakič, ko je to potrebno. Zato ni nikoli in ne bo pomislekov, da je skupaj z njimi, z vami, tudi naša pomoč. Gasilke in gasilci ste neprecenljiva

sila, ko vas potrebujemo, zanesljivo pridete in vedo veste, kaj je v danem trenutku treba nujno storiti. Ob prvih posredovalcih zdaj gre tudi za hitrejše in strokovno prvo pomoč, da se ohranja večja možnost manjših posledic in preživetja ljudi. Letos bomo namenili 95 tisočakov sredstev za opremo vseh štirih društev, za gasilsko avtocisterno PGD Šoštanj – mesto pa še 200 tisočakov! Čestitke in nagovor zahvale gasilcem ter informacijo o ustanovitvi poklicnega zavoda – gasilske enote v Velenju, ki bo vključil sedanjo poklicno

Posebno priznanje tudi Borisu Špehu in IGD Premogovnika Velenje Foto Jože Miklavc

gasilsko jedro pri PGD Velenje, je izrazil tudi župan MO Velenje **Peter Dermol**, ki vedno poudarja sodelovanje med občinami, Velenje kot mesto pa namenja znatna proračunska sredstva za krepitev sposobnosti za preventivo, gašenje in reševanje, vse pogosteje v zahtevnih posegih tudi v cestnem prometu. Obema se je pridružil s čestitko tudi župan Občine Šmartno ob Paki **Janko Kopušar**.

Nekaterim zaslužnim tovarišem gasilcem so ob gasilskem prazniku podelili državna priznanja. O teh na kratko v Listu še prihodnjič! Tokrat omenjamo le prejemnike priznanj GZS s področja občine Šoštanj:

Gasilsko odlikovanje 3. st. je prejela Tatjana Lihteneker iz PGD Topolšica za 19-letno delo v gasilstvu, je nepogrešljiva v delovanju svojega domačega društva in širše. Ponosna je na svoje poslanstvo in zgled daje mnogim, mlajšim, tako moškim kot tudi ženskemu članstvu.

Gasilsko plamenico 3. st. je prejel Dejan Podvratnik iz PGD Šoštanj – mesto. Poleg drugih

nalog opravlja delo pomočnika poveljnika za vozni park. Skrbi, da so vozila in tehnika vedno v brezhibnem stanju. Še posebej se je izkazal na dveh večjih intervencijah, ob žledolomu in gozdnem požaru pod Andrejevim domom na Slemenu.

Gasilsko plamenico 1. st. je prejel Franc Dobnik iz PGD Lokovica. Že 40 let in čez zaveden, izjemen član, poklicni šofer ter v društvu prvi voznik in vodja avtoparka, skrbnik vozil, je pa tudi gasilec z dušo, vedno pripravljen pomagati sočloveku v stiski.

Slavnostni govornik ob mednarodnem dnevu gasilcev v Šoštanju je bil Predsednik GZ Slovenije Janko Cerkvjenik. Foto Jože Miklavc

Gasilsko plamenico 1. st. je prejel tudi Simon Kočever iz PGD Šoštanj – mesto.

Od časa, ko je Simon opravil osnovno gasilsko usposabljanje, je minilo že 45 let, v gasilske vrste pa se je vključil že dobro desetletje prej. Danes je gasilski častnik 2. st., izvaja več odgovornih funkcij in nalog, z zgledom pa krepi lik gasilca in utemeljuje ugled enega najvidnejših gasilskih društev v Šaleški dolini.

In ne nazadnje, slovesnost v Kulturnem domu v Šoštanju je bila prijetna in častna, tudi zaradi nastopa glasbenikov **Janija Kortnika**, pevk **Klare**

Voditeljski par tokrat gasilsko obarvan, ob šarmantni kulturnici Milojki tudi gasilski častnik Marko Foto Jože Miklavc

Štrajhar, Tjaše Cevec, Lane Erzar, kitaristov **Mance Prosen, Lane Erzar** ter **Jureta Bernjaka**. Mentor Kortnik je bil vidno zadovoljen, da so kot skupina nastopili pred mogočnim gasilskim zborom v čast prazniku zavetnika vseh gasilcev sveta.

Glasbeniki so popestrili dogajanje. Foto Jože Miklavc

FOTOANEKDOTA

JOŽE MIKLAVC

Srčasta Helenina zgodba

Kot v starih pripovedkah: ... bilo je v Šoštanju, na dan gasilcev 4. maja, na Florjanovo!

V kulturnem domu se je zbrala vsa gasilska zlahtnost, zbor predstavnikov vseh gasilskih, prostovoljnih in poklicnih gasilcev iz Šaleške doline. Za imenitnost je poskrbel organizator, Gasilska zveza ŠD na čelu s predsednikom Borisom Lambizerjem in njegovo desno roko Heleno Brglez. Na odru pa ... poleg eminentnih in zaslužnih gasilk in gasilcev tudi prvi mož gasilske srenje naše dežele Janko Cerkvjenik. On in za njim še nekateri so pohvalili na podiju položeno gasilsko simboliko iz čelad, gasilskih cevi in cvetja. Domiselna, že malo umetniška scenska uprizoritev je pritegnila tudi ne bodi nas treba dežurne fotografije in novinarje. Voditeljski par Milojka in Marko pa sta obelodanila avtorstvo zamisli in izvedbe ... »srčno« Heleno. Pohvalili

so jo po dolgem in počez in ji dodelili mogočen aplavz. Slep in gluhi bi bil, če tega ne bi videl in delil ... z bralci Lista. Vsestransko gasilska strokovna pomočnica na GZ Šaleške doline si zasluži priznanje za vse, kar že desetletja počne za gasilce, gotovo pa tudi za gasilsko dekoracijo, ki bo obšla našo deželo.

Srčna gasilska Helena je ustvarila domiselnotalno sceno.

Helena Brglez

Visoka gasilska državna priznanja so letos prejeli zaslužni gasilci ali gasilska društva z okroglimi jubileji v preteklem letu ali prej.

Foto Jože Miklavc

NAŠA DRUŠTVA

Salamijada v Gaberkah

Konec aprila so se pod kozolcem Kulturnice zbrali domači in tudi okoliški izdelovalci domačih mesnih dobrot. Tričlanska komisija je skrbno ocenjevala različne dobrote.

Najprej so si salamo ogledali od zunaj, nato pa so jo prerezali in točkovali zunanji izgled, vonj, barvo in seveda okus. Izmed 17 dobrih salam je komisija izbrala in nagradila tri. Najboljšo salamo je naredil Viktor Lužnik, na drugo mesto se je uvrstil Rudi Hriberšek po domače Honkar iz Pristave, tretje mesto pa je osvojil Tadej Lužnik mlajši. Za najdaljšo salamo (38 cm) je prejel nagrado Pečolar. Tudi gledalci so lahko na svoj

način ocenjevali. Na koncu so se jih vsi dodobra najedli ob domačem kruhu in jabolčniku. Za odlično organizacijo sta poskrbela domačina Tomi Spital in Primož Brložnik.

Foto Branko Spital

BRANKO SPITAL

Foto Branko Spital

Kviz mladi in kmetijstvo

V petek, 29. 4. 2022, je v dvorani Reks v Ravnah pri Šoštanju potekal regijski kviz Mladi in kmetijstvo. Organizator kviza je bilo naše društvo – Društvo podeželske mladine Šaleška dolina.

Pred kvizom smo izvedli dva sestanka, na katerih so se zbirale ideje in sestavljali načrti. Skupaj smo si zamislili dober plan in ga tudi realizirali. Razdelili smo si naloge, da je bilo vsem lažje. Veliko smo sodelovali s Kmetijsko-gozdarskim zavodom Celje, ki je bil tudi soorganizator kviza. Veseli smo, da se je na naše prošnje odzvalo kar nekaj donatorjev, ki smo jim zares hvaležni. Tukaj bi želeli izpostaviti predvsem Kmetijsko zadrugo Šaleška dolina, ki nam je podarila ekološko pridelane hrenovke in kranjske klobase ter bogate nagrade za zmagovalce. Na kvizu je sodelovalo kar 8 ekip, in sicer ekipe društev podeželske mladine Črna na Koroškem, Mislinjske doline, Šmihela nad Mozirjem, Spodnje Savinjske doline, Tabora, ŠC Šentjur, Mežiške doline in seveda tudi naše društvo.

Kviz je bil sestavljen iz treh sklopov. Po prvem sklopu vprašanj sta za sproščen odmor poskrbeli Ana in Zala Pečovnik, ki sta zapeli pesem Zadnja planika. Sledil je drugi sklop vprašanj in po kratkem predahu še tretji. Po tretjem krogu so društva čutila olajšanje, a hkrati pričakovanje in nervozo, saj so sledili rezultati. V koroški regiji je prvo mesto zasedlo DPM Mislinjske doline, drugo mesto DPM Črna na Koroškem in tretje mesto DPM Mežiške doline. V celjski regiji so si društva sledila od 1. do 5. mesta sledeče: DPM Šmihel nad Mozirjem, Tabor, Šaleška dolina, ŠC Šentjur in Spodnja Savinjska dolina. Na državno tekmovanje sta se torej uvrstili DPM Šmihel nad Mozirjem in DPM Mislinjske doline. Vsem tekmovalcem je bila izrečena čestitka za udeležbo in tekmovalnost, zmagovalcem pa je bila dodeljena tudi nagrada. Vsi so pokazali veliko znanja, ki predstavlja pomemben del kmetovanja.

Po uradnem delu kviza je sledilo druženje med člani društev. Hkrati je potekalo tudi tekmovanje

o ocenjevanju teže košare, napolnjene z dobrotami, vredne kar 250 €. Najbolje je njeno težo ocenil Miha Oicij. Za nagrado je lahko domov odnesel polno, natančno 8,475-kilogramsko košaro.

Zopet smo dokazali, da je v slogi moč, in lahko zaključimo, da smo veseli in ponosni, da smo lahko bili

organizatorji regijskega kviza, ki ni bil samo poučen, zabaven in poln veselja, ampak nas je tudi dodatno povezal, okreplil naše prijateljske vezi ter ustvaril čudovite spomine.

Ekipe DPM Šaleška dolina

Foto arhiv društva

HELENA KLAVŽ

Strokovna komisija

Foto arhiv društva

V Skornem pripravili kulinarčni dan

Na letošnji praznik dela se je letos prvič v Skornem odvil kulinarčni dan, ki so ga poimenovali kar – »Skorska kulinarika«.

Pod okriljem Turističnega društva Skorno in prvotno idejo Športne sekcije društva se je na športnem igrišču zbralo enajst skupin, za katere je bil pogoj, da so v skupini vsaj trije krajani Skornega in ne več kot šest članov. Skupine so od organizatorjev na podlagi že vnaprej poslanih menijev dobile tri kilograme mesa – še eden od pogojev je namreč bil, da mora obrok vsebovati goveje ali svinjsko meso, ostale sestavine so si morale skupine priskrbeti same. Dogodek oz. pokušanje jedi se je za obiskovalce začelo od 13. ure dalje, pa vendar se je sama priprava jedi začela že ob 8. uri zjutraj. Tako so imele skupine dovolj časa, da do potankosti izpilijo svojo jed in ustrezno pripravijo oz. okrasijo tudi svojo stojnico. Obiskovalci so ob svojem prihodu prejeli glasovnico, na kateri so nato ocenili najboljšo jed. Najboljše tri skupine so od sponzorjev dogodka prejele tudi nagrade. Letos so organizatorji k sodelovanju povabili

zgolj domače skupine in krajane Skornega, vsekakor pa si v društvu želijo, da bi bil dogodek čez nekaj let predstavljen tudi širši javnosti. Čeprav je šlo za neko vrsto tekmovalnega

dogodka, je bil namen predvsem druženje in povezovanje ljudi.

DENIS TRAP

Foto Denis Trap

Pobiranje jajc in jajčarija: Ste nastavili parno ali neparno število jajc?

Jajčarija je že stara ljudska šega, vezana na god sv. Florjana, ki se še vedno zvesto prenaša iz roda v rod. Fantje na predvečer sv. Florjana pobirajo jajca in v naslednjih tednih pripravijo veselico, ki jo imenujejo Jajčarija.

Na predvečer 4. maja se fantje odpravijo od hiše do hiše. Nekoč je veljalo, da če je vreme na ta dan slabo, se datum prestavi. Prav tako se dandanes v Skornem pri Šoštanju, kjer je ta običaj prisoten še danes, mladi neporočeni fantje zberejo na praznik dela in se odpravijo po Skornem.

Do začetka 50. let so fantje na dan pred svetnikom že zgodaj popoldan začeli pobirati jajca pri kmetijah, ki so sicer sodelovale pri skupnih delih. Jajca so morali pobirati do polnoči, gospodinje pa so jim dale še masti in belega kruha. Iz nagajivosti so kdaj stopili tudi k drugim kmetijam in domačim fantom pobrali jajca, kar je pogosto izzvalo pretep. Fantje so pred vsako hišo zaigrali in zapeli, gospodinja pa jim je v hiši postregla z malico in pijačo, neporočeno dekle

pa s šopkom. Fantje so morali za jajca prositi, iz blagoslovljenega lesa pa so naredili križ in z nekaj lesa zakurili v kuhinji. Ko so zapuščali hišo, so za seboj pometli s svojo metlo, da niso puščali nereda. Naslednji dan ali tudi konec tedna so se zbrali pri največjem kmetu, ki jim je dal na razpolago skedenj, mošt in žganje, da so se lahko zabavali. Najpomembnejša jed so bile »šnite«, ki so jih pekla dekleta, jedli so še okisana jajca in pili surova.

V današnjem času na sv. Florjana neporočeni

fantje hodijo od hiše do hiše, pobirajo nastavljena jajca in zraven tudi zapojejo. In tako je bilo tudi v Skornem pri Šoštanju. Kmalu bodo pripravili še veselico, ki jo imenujejo Jajčarija. Še danes velja, da če v hiši nastavijo parno število jajc, pomeni, da bo pri tisti hiši še to leto poroka, če pa je število jajc neparno, pa to leto ne bo poroke. Ste torej nastavili parno ali neparno število jajc?

DENIS TRAP

Foto Denis Trap

INTERVJU

Ponosen na gasilske vrednote

Boris Goličnik

Ob mednarodnem dnevu gasilca, ki ga je GZ Šaleške doline praznovala v šoštanjskem kulturnem domu, je bilo čutiti ponos in zavedanje nad poslanstvom gasilk in gasilcev. Tovariši, se imenujejo, kajti res so tovariši v dobrem in slabem. Med visokimi gosti je bil tudi častni predsednik PGD Šoštanj – mesto in podpoveljnik GZ Šaleške doline Boris Goličnik. Predan gasilec, človekoljub in še marsikaj drugega, zato smo izkoristili priložnost, da z njegovim razmišljanjem ovrednotimo pomen tega, za našo družbo nepogrešljivega »poklica«.

Pred nedavnim smo praznovali mednarodni dan gasilca. Kako dolgo si v teh vrstah ti?
Zdaj se je pa nabralo že 38 let.

Si ves čas član PGD Šoštanj – mesto?
Ves čas. Z dušo in srcem

Lahko malo opišeš društvo? Letos je bilo gostitelj praznovanja Dneva gasilcev Gasilske zveze Šaleške doline?

Gostitelj je bila Občina Šoštanj v sodelovanju s PGD Šoštanj – mesto in GZ Šaleške doline. Prostovoljno gasilsko društvo Šoštanj – mesto je bilo ustanovljeno 1. junija leta 1879, samo deset let za tem, ko je bilo v Metliki ustanovljeno prvo gasilsko društvo na Slovenskem, in je eno izmed najstarejših gasilskih društev v Sloveniji z bogato zgodovino. Danes je Prostovoljno gasilsko društvo Šoštanj – mesto gasilsko društvo IV. kategorije in je osrednje gasilsko društvo v občini Šoštanj, poleg ostalih treh društev: PGD Topolšica, PGD Gaberke in PGD Lokovica, s katerimi pod okriljem Občinskega gasilskega poveljstva občine Šoštanj, katerega trenutno vodim, društvo z gledno in zelo dobro sodeluje, kar se kaže v številnih skupnih uspešnih intervencijah. Danes šteje društvo 133 članic in članov, od tega pa je kar 58 članov operativnih gasilcev, ki se nenehno izobražujejo in usposabljujejo ter skrbijo za urejenost gasilskega doma, tehnike in opreme. Društvo daje zelo velik poudarek delu z mladimi, saj je vanj včlanjenih okrog 60 mladih, ki pod skrbnim vodstvom njihovih mentorjev pridno trenirajo, vadijo in ob medsebojnem druženju spoznavajo humane vrednote gasilstva.

Tudi tvoj brat je gasilec, vaju je v te vrste daleč nazaj potegnili družba, prijatelji?

Res je, tudi brat Vinko je že preko 30 let gasilec, pa tudi njegovi otroci oz. moja nečaka Tjaša in Matija. Od staršev ni bil nobeden v gasilskih vrstah, so pa naju v gasilske vrste pritegnili sovrstniki oz. sošolci. Ker je pač bilo na gasilskih vajah vedno fajn.

Na praznovanju, ki je bilo v Šoštanju, si tokrat za spremembo samo sedel v prvi vrsti kot častni gost. Kakšen čin, imenovanja ali status imaš v svojem matičnem društvu in kakšnega v GZ Šaleške doline?

Po činu sem Gasilski častnik II. stopnje, v društvu pa sem častni predsednik društva, član Upravnega odbora ter član častnega razsodišča društva. Od leta 2010 opravljam funkcijo Občinskega gasilskega poveljnika občine Šoštanj in sem tudi podpoveljnik GZ Šaleške doline. Sem pa tudi član komisije za priznanja in odlikovanja pri GZ Slovenije.

Res lepa bera in vse čestitke. Ker si v gasilskih vrstah pa tudi v občini dobro poznam, ne bova naštevala vseh usposobljenosti, ki si jih v tem času dosegel, mogoče našteješ nekaj zadnjih. Mislim, da si tudi prvi posredovalec?

Ja, kar nekaj se jih je nabralo v vseh teh letih, okrog 20 raznih tečajev, specialnosti. Nazadnje sem opravljal tečaj za inštruktorja, tečaj za vodenje večjih intervencij ter tečaj za bolničarja. V lanskem letu pa tudi usposabljanje za prvega posredovalca.

Kaj je prvi posredovalec?

Prvi posredovalec je posameznik, ki je ustrezno usposobljen in opremljen za nudenje temeljnih postopkov oživljanja, skladno s programom usposabljanja za prve posredovalce, ki je sestavni del Pravilnika o službi nujne medicinske pomoči.

Si že kdaj posredoval?

Odkar smo v naši občini vzpostavili sistem privih posredovalcev smo imeli 4 intervencije, v katerih direktno še nisem posredoval, sem pa bil prisoten in sem sodeloval v kontaktu s službo NMP (nujne medicinske pomoči). Sem izredno vesel, da je bilo že prvo posredovanje ob zastoji srca uspešno in da je gospod, ki smo ga pomagali oživljati, skupaj z ekipo NMP v kegljišču v Šoštanju preživel in uspešno okreval.

Foto osebni arhiv

MILOJKA B. KOMPREJ

Foto osebni arhiv

Katero večino ali katere večine si največkrat uporabil pri intervencijah?

Vsaka intervencija je posebna, vsekakor pa pri vsaki intervenciji pride prav vse znanje, ki si ga gasilci nabiramo na raznoraznih tečajih in usposabljanjih za različne specialnosti, ter seveda izkušnje, ki se naberejo z leti.

Jih je bilo veliko?

Februarja letos je bilo 30 let, odkar sem operativni gasilec in se je intervencij nabralo zagotovo veliko. Različnih po zahtevnosti, okoliščinah, v katerih se dogodek zgodi, različne pa tudi s psihološkega vidika. Ene bolj stresne, druge manj ...

Si si katero posebej zapomnil?

Leta 2008 mi je bilo na Šoštanskem jezeru dano rešiti človeško življenje in tega pač nikoli ne pozabiš. Prav tako nikoli ne bom pozabil, ko smo leta 2018 odšli v Črnomelj pomagat odpravljati posledice toče. Sam sem bil takrat vodja konvoja gasilcev SAŠA regije (24 društev, 51 gasilcev, 9 vozil) in še danes se mi naježi koža, ko se spomnim, kako so nam ljudje ob poti ploskali, kako lepo so nas takrat domačni sprejeli, nam bili hvaležni ter kako veliko delo smo nenazadnje takrat tam opravili gasilci iz vse Slovenije.

Na praznovanju (4. maja 2022) v Šoštanju so zbrane nagovorili visoki gostje iz vrha gasilske organizacije. Govora je bilo o ureditvi statusa gasilca. Lahko kaj več poveš o tem?

Ja. Državni zbor je marca letos sprejel novelo Zakona o dohodnini, ki med drugim prinaša dodatno splošno davčno olajšavo za prostovoljce, ki nepoklicno opravljajo naloge zaščite in reševanja npr. retrgoma najmanj deset let in kamor spadamo v prvi vrsti gasilci. Glede na to naj bi se neto plača prostovoljnega gasilca – operativca, ki uveljavlja zvišano splošno davčno olajšavo, zvišala različno glede na višino bruto plače posameznika. Je pa treba na GZS še izdelati in potrditi model, s katerim se bodo ugotavljali pogoji za upravičenost do tega.

Kaj meniš o prostovoljnem gasilstvu v primerjavi s profesionalnim?

Ne vidim druge razlike kot to, da so poklicni za to plačani in jim je to služba, prostovoljni pa ne. Drugače vsi skupaj delujemo v sistemu zaščite in reševanja, vsem nam je enak osnovni namen in vse nas družijo ter povezujejo iste vrednote in dejanja, s katerimi dajemo smisel našemu poslanstvu. Je pa prostovoljno gasilstvo zagotovo naše nacionalno bogastvo, saj gasilstvo pri nas kljub poklicnim enotam še vedno temelji na prostovoljstvu. (Mogoče je razlika še ena – da imajo večje poklicne enote več intervencij in s tem pač tudi več izkušenj.) Je pa naše medsebojno sodelovanje zgledno in zelo dobro. Tako na usposabljanjih, vajah kot na intervencijah. Vsi skupaj zelo dobro sodelujemo in se tudi dopolnjujemo.

Si kdaj razmišljal, da bi se sam zaposlil kot gasilec?

Sem, v določenem obdobju zelo veliko, a se po spletu takratnih okoliščin potem to ni izšlo oz. se za to nisem odločil. Ker ste gasilci tudi del civilne zaščite, me zanima tvoj pogled na vlogo civilne zaščite pri nas. Sistem civilne zaščite je v naši državi odlično zastavljen, je pa od posamezne lokalne skupnosti potem odvisno, kako deluje tudi na lokalnem nivoju. Gasilci smo temelj tega sistema in tam, kjer so poveljniki štabov civilne zaščite gasilci, tam sistem zelo dobro deluje. Kako zadeva deluje nekje boljše, drugje slabše, je bil velik pokazatelj žled leta 2014. V naši občini delujemo dobro in zelo usklajeno.

Kaj bi izboljšal, spremenil, če bi ti bila dana možnost?

V sistemu civilne zaščite? Da bi bili na vseh nivojih poveljniki izkušeni, usposobljeni in operativni ljudje.

Foto osebni arhiv

Si mogoče že kaj pripomogel in kaj si šteješ kot izboljšanje?

Za velik uspeh si štejem, da se pod mojim vodenjem in koordinacijo gasilci vseh štirih društev v občini zelo dobro razumemo, da naše poslanstvo gradimo na medsebojnem zaupanju in spoštovanju ter da vse, kar skupaj počnemo in načrtujemo, opravljamo odgovorno, usklajeno in na realni osnovi.

Nekaj izboljšav pa si naredil v svojem okolju, ki se sicer ne tičejo gasilcev. Ali pa vendarle? Na primer skakalnica.

Ničesar nisem nikoli naredil sam. Vse smo vedno naredili skupaj. S tem mislim na moje somišljenike, prijatelje, gasilce, ljubitelje športa, smučarskih skokov ... Sam nisem nič, skupaj smo ogromno. Moje so le nekatere ideje, ki se potem uresničijo s pomočjo pridnih in dobrih ljudi. Tudi skakalnica je objekt, ki smo ga obnovili skupaj, in sem nanj zelo ponosen.

Lani enkrat sem bila ob njej. Lep prostor je nastal s spremljajočimi objekti. Je namenjen samo zimskim obiskom?

Ta kraj pod Goricami je meni že od nekdaj zelo pri srcu in sem zelo vesel, da nam ga je uspelo lepo urediti. Poleg skakalnice, ki smo jo nazadnje obnovili s pomočjo Občine leta 2020, tudi spremljajoče objekte tako, da ni namenjen samo zimskim obiskom. Tako objekt skakalnice kot vse ostalo je na voljo za ogled sprehajalcem tudi med letom. Vsi, ki pridejo mimo in postanejo ob Čebulovem ribniku pod vznožjem skakalnice, so zelo navdušeni.

Poznan si kot dober organizator in človek, ki je vedno za akcijo. Si od nekdaj rad v družbi?

Gasilci smo tako vedno za akcijo. Rad delam, organiziram, ustvarjam, rad sem v družbi dobrih ljudi, rad se pa tudi poveselim. Z dobro voljo in dobrimi ljudmi je tudi vse lažje. Če ima človek okoli sebe dobre ljudi in če je namen iskren, je vse nemogoče – mogoče.

Foto osebni arhiv

Zadnje čase pa bolj z družino, kajne?

Res je, zelo sem ponosen na mojo družino, ki mi je tudi največji navdih za vse, kar delam dobrega. Radi se imamo, zdravi smo in to je vse, kar potrebujemo.

Se da uskladiti čas za gasilstvo, različne društvene dejavnosti, družino, službo in tudi politiko, kjer nisi dejaven samo ob volitvah?

Res je, da v lokalni politiki nisem dejaven samo ob volitvah, da se tako jaz kot svetniki naše Liste (Liste Borisa Goličnika) ves čas trudimo kaj izboljšati, kar pa je nenazadnje naša odgovornost do vseh, ki nas podpirajo. Se trudimo in se bomo trudili tudi v prihodnje. Vse, kar počnem, počnem s srcem in z dobrim namenom. Zato so stvari včasih mnogo lažje, kot se zdijo. Velikokrat vse steče kar nekako samo od sebe. Kljub temu da je veliko vseh aktivnosti in različnih dejavnosti, mi zaenkrat vse to uspeva uskladiti. Vsekakor ob določenih prioritetah, vedno pa s podporo dobrih ljudi, mojih prijateljev, še posebej pa mojih najdražjih, moje družine.

Kakšen recept? Vodilo v življenju?

Preprostost, dobrosrčnost, poštenost in spoštljivost.

In da se za konec vrneva h gasilcem. Kakšna je tvoja želja ali čestitka vsem gasilkam in gasilcem?

Najprej srčna zahvala vsem gasilkam in gasilcem za naše prijateljstvo ter za vso podporo in odlično medsebojno sodelovanje, kar mi kot občinskemu poveljniku res zelo veliko pomeni. Iskrena zahvala tudi za vso njihovo predanost, nesebičnost in vsakokratno požrtvovalnost.

Ob mednarodnem dnevu gasilcev pa iskrene čestitke vsem z željo, da ostanemo še naprej ponosni na naše poslanstvo, naše gasilske vrednote, tradicijo, povezanost, društveno organiziranost, pri opravljanju naših nalog in intervencij pa naj nas vedno varuje naš zavetnik sv. Florjan, da se bomo vsakokrat varno vračali v zavetje naših domov in v objem naših družin oz. tistih, ki nas imajo radi.

Hvala za pogovor in seveda iskrene čestitke ob dnevu gasilca tudi tebi.

PLANINSTVO

Obnovljena planinska pot

VODNIK PO POTEH XIV. DIVIZIJE

Druga najstarejša vezna planinska pot Slovenije, pot XIV. divizije, je v zadnjem desetletju doživela temeljito prenavo, hkrati z zaključkom prenove je pri založbi PZS izšel vodnik **Po poteh XIV. divizije izpod peresa in fotoaparata Francija Horvata**. Gre za 181 km dolgo pot od Sedlarjevega do Ljubenskih Rastk, ki so jo novembra leta 1958 na Slemenu nad Šoštanjem zasnovala planinska društva celjske regije.

Pot ima 28 etap in 29 kontrolnih točk, vzdržuje jo 18 planinskih društev Savinjskega meddruštvenega odbora, ki so jo v letih od 2012 do 2020 tudi obnovila. Transparentne so tudi označbe, ki poleg rdeče bele Knafličeve markacije, tabel vsebujejo ponekod tudi rdečo številko XIV.

Ob zaključku osemletnega projekta in ob izidu vodnika je bila v torek 17. maja pri Žlebniku v spominskem obeležju Karlu Destovniku - Kajuhu novinarska konferenca. Med drugim so se je udeležili Franci Horvat, vodja obnove vezne poti XIV. divizije **Ivan Šalamon** in predsednica SMDO **Manja Rajh**. Vsak uspešen projekt ima zgodbo in tudi zgodba obnovljene vezne poti XIV. divizije in hkrati izdaje zgodovinsko-planinskega vodnika jo ima. V njej pa poleg prej navedenih sodelujejo številni udeleženci, nenazadnje markacisti, ki so sami opravili preko 300 ur prostovoljnega dela. Vodja obnove Ivan Šalamon je opisal potek prenove, posebnosti in izpostavil tudi spremembe trase, kjer je bilo to potrebno. Okoli 100.000 evrov vreden projekt z več kot 3000 urami prostovoljnega dela je zadovoljivo predan zainteresirani javnosti, ki ga lahko prehodi v 28 etapah ali pa to združi glede na svojo fizično pa tudi časovno pripravljenost. Šalamon je del poti prehodil prvič kot šolar leta 1960.

Foto Milojka B. Komprij

Za vezno pot štirinajste je bil leta 1984 narejen vodnik, ki je ob prenovi trase zahteval nadgradnjo. To je Rajhova zaupala Franciju Horvatu, ki ga poznamo kot fotografa, publicista in popotnika. Ob izdaji vodnika je poleg tega, da je podoživel, kako je nastala ta koristna publikacija, priporočil tudi veliko koristnega, kako in kdaj se podati na pot. Skupaj z Ivanom Šalamonom jo je sam seveda prehodil, nekaj etap celo večkrat, ker ni bil zadovoljen s fotografijami. Nadalje je z zbiranjem gradiva, obiskovanjem knjižnic in v pogovoru z domačini oblikoval tekst, kot ga je videti v vodniku in kot sta ga uredila **Andrej Mašera** in **Irena Mušič Habjan**. Lep in uporaben vodnik je pravzaprav nastal v slabih dveh letih, kar je še posebna dodana vrednost. Rajhova je poudarila neverjetno dobro sodelovanje s Šalamonom in Horvatom in hkrati s Planinsko zvezo Slovenije, tako pri izdaji vodnika kot pri

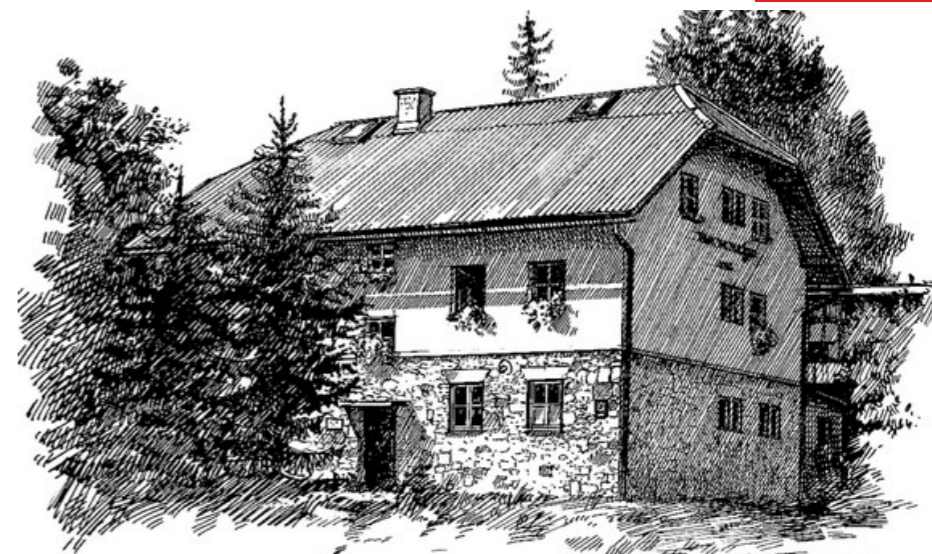
celotnem delu. Prvi, ki je dal zeleno luč za izdajo vodnika, je bil prav Šoštanjčan Bojan Rotovnik, vodja odbora za založništvo pri PZS. Izdajo zbornika je podprlo 16 občin, ker pa je izšel v Kajuhovem letu, je bila predstavitev na kraju, kjer je ugasnilo njegovo premlado življenje, več kot simbolična. 28. maja vabljeni planinci in vsi ostali, da prehodite pot s Slemena do koč na Smrekovcu, letos je srečanje planincev Savinjske regije v sodelovanju s PD Šoštanj. Zelene oziroma obvezne so predhodne prijave zaradi organiziranja avtobusnega prevoza.

Ampak to je zgolj povabilo za srečanje, iskreno vabljeni na pot XIV. divizije tudi sicer in vsi. V veliko pomoč vam bo vodnik (za informacije o njem in nakupu lahko tudi pišete na info@pzi.si) in pa označbe, ki vas bodo vodile po poteh, kjer je nekoč na poti k svobodi stopala glavnina XIV. divizije.

MILOJKA B. KOMPRIJ

Na Slemenu po 27. maju odprt planinski dom z novim lastnikom

Planinski dom, znan kot Andrejev dom na Slemenu, je od lanskega leta v lasti **Davorja Podbregarja** iz naše doline. Po temeljiti prenovi notranjosti in ureditvi nekaterih pravno-formalnih okoliščin pristopa do objektov ter možnosti parkiranja obiskovalcev bo priljubljena planinska postojanka že v tem poletju ponudila prenočišča in gostinske usluge, prav tako pa bo zaživela kot turistično-gorska destinacija z vsemi funkcijami pomembnega središča v predgorju Koroške in Zgornje savinjske doline. Z nakupom osrednjega objekta od prejšnjih lastnikov bo tu nastala nova možnost razvijanja planinskega turizma ter bližnje križišče planinskih poti. Še zlasti pa se tega veselijo tranzitni uporabniki ceste med Šaleško dolino in Koroško, saj so tu bližnja vrata do Avstrije. S tem bo sredi letošnje osrednje sezone zlasti za obiskovalce planinskega sveta na križpotju med Šaleško dolino, Smrekovcem, Goltemi in Uršljo goro

Andrejev dom na Slemenu

Foto PZS

iz oddaljenjših krajev pomemben orientir in izhodišče za krajše ali povezovalne ture. Kot pravita lastnik in sooskrbnica **Sonja Podbregar**, se bosta zelo potrudila, da bo ta priljubljena planinska postojanka v največji možni meri sčasoma spet pridobila nekdanji sloves s še izboljšanimi pogoji bivanja in oskrbo. Ob 70-letnici od končne izgradnje doma spodbuden dogodek, ki bo navdušil predvsem množice planincev.

Dom na Slemenu, detajl

Foto Jože Miklavc

Planinski dom na Slemenu že v začetku junija na široko odpira vrata z novima oskrbnikoma Podbregar.

Foto Jože Miklavc

Foto Milojka B. Komprij

ŠOLA IN VRTEC

Dobrodelni projekt – za pomoči potrebne v naši občini

Konec preteklega koledarskega leta v času pred božično-novoletnimi prazniki, preden smo sploh slutili, da bo okrnjen mir v eni od naših bližnjih držav (v mesecu marcu je bila izvedena dobrodelna akcija za Ukrajino), smo se ob pogledu na dolgo žalostno vrsto čakajočih – predvsem upokojencev in brezposelnih – pred Šmihelovim domom, kjer je zbirna točka Karitas v občini Šoštanj, odločili, da bomo poskušali kot šola priskočiti na pomoč.

Po pogovoru z vodjo Karitas v Šoštanju, go. Romano Sevčnikar, smo izvedeli, da pred večjimi prazniki pripravijo 150 paketov osnovne hrane (moka, sladkor, riž ...) za pomoči potrebne, ki si tega ne morejo privoščiti. Nikoli pa v teh paketih ne dobijo svežega sadja, ker ga ne morejo zbirati, v trgovinah pa sadje ni ravno poceni. Odločili smo se, da bomo izvedli še eno humanitarno akcijo. V

Voščilo učencev pomoči potrebnim Foto arhiv šole

avli šole smo zbirali sadje – banane, pomaranče, mandarine, jabolka itd. Zbrali smo 23 velikih škatel sadja, ki smo ga predali Karitasu, da ga razdeli skupaj s paketi pomoči. Učenke in učenci skupaj z učiteljicami OPB so izdelali tudi 150 voščilnic z dobrimi željami za vse pomoči potrebne. Pri naši ptici miru je sedaj zaplapolala zastava naše domovine Slovenije. Nismo pozabili, da je

KLEMENTINA REDNAK MEŽNAR

tudi v naši bližini kar nekaj ljudi, ki živijo pod pragom revščine. V svojih močeh smo pomagali tem ljudem in jim tako polepšali pomladne praznične dni.

Del zbranega sadja z voščilnicami Foto arhiv šole

Obiskali smo Zimzelen

V torek, 29. 3. 2022, smo se učenci skupaj z učiteljicami POŠ Topolšica odpravili na težko pričakovan nastop v Center starejših Zimzelen Topolšica.

Končno, po dveh letih številnih ukrepov, nam je na ta dan uspelo, da smo lahko oskrbovance doma in tamkajšnje zaposlene razveselili z nastopom ob materinskem dnevu, dnevu žena in dnevu 40 mučenikov.

Pripravili smo kratek program s plesom, pesmijo, recitali in igranjem instrumentov. Zaradi varnosti smo nastop izvedli pred samim domom, sonček pa je poskrbel, da smo se imeli še lepše. Vsem oskrbovancem smo ob koncu programa razdelili tudi manjša darila, rožice iz papirja, ki smo jih izdelali posebej zanje. Lepo je videti, kako lahko z malo naredimo veliko. Združili smo staro in mlado in starejši so vsaj za nekaj trenutkov lahko pozabili na vse zdravstvene tegobe in se prepustili otrokom v vsej njihovi igrivosti in brezskrbnosti. Ob koncu programa se nam je posebej zahvalila tudi oskrbovanka doma, ki je povedala, da je bila nekoč tudi sama učiteljica in je zato še toliko bolj vesela, da jo otroci takole razveselijo. Po koncu nastopa so zaposleni poskrbeli, da smo se okrepčali s čajem in posladkali z bonboni.

Saj ne vemo točno, kdo je bil bolj vesel – tamkajšnji oskrbovanci ali mi, ki smo lahko zopet v živo nastopali. Upamo, da bo tako ostalo še naprej. Da bomo lahko še naprej razveseljevali ljudi v našem kraju.

Nastop pred Zimzelenom

ŠPELA SOVIČ

Foto arhiv šole

Mladi raziskovalci OŠ Karla Destovnika - Kajuha Šoštanj

Ponedeljek, 11. 4. 2022, je v našo šolo med učence in vse zaposlene prinesel posebno slavnostno, praznično vzdušje.

V Velenju v Kulturnem domu so podelili nagrade in priznanja raziskovalnim nalogam Gibanja mladi raziskovalci za razvoj Šaleške doline. Na letošnjem tekmovanju smo imeli 4 raziskovalne naloge:

- *Kakšna Jajca kupujemo?*, ki so jo izdelale učenke Nika Milavec, Martina Rogelšek in Pia Pušnik z mentorico Magdaleno Štelcer,

- *Domoljubje v domačem kraju Šoštanj*, ki sta jo izdelali učenki Pia Ramšak in Nika Ogrin z mentorjema Tomažem Repenškom in Lilijano Ograjenšek,

- *Kako si? Povej mi.*, ki sta jo izdelala učenca Bor Golob in Eva Plešnik z mentorico Jelko Peterlin,

- *Tudi učitelji so samo ljudje*, ki jo je izdelala učenka Tia Andrejč z mentorico Maja Ahtik Požegar.

Raziskovalna naloga *Kako si? Povej mi.* z avtorjema Borom Golobom in Evo Plešnik si je prislužila srebrno priznanje. Na državno tekmovanje pa so se uvrstile kar 3 raziskovalne naloge, in sicer: *Kakšna Jajca kupujemo*, *Domoljubje v domačem kraju Šoštanj* in *Kako si? Povej mi*. Vrhunec je bila 14. podelitev skulpture Bergmandeljca, ki ga je za večletno in uspešno delo v gibanju prejela naša šola. Ponosni smo na vse

MAJDA ZAVERŠNIK PUC

tiste osnovnošolce – raziskovalce, ki so tekom let zastopali šoštanjsko osnovno šolo na gibanju mladi raziskovalci, in seveda na vse tiste, ki z raziskovalnimi nalogami predstavljate sedanjost OŠ Karla Destovnika - Kajuha Šoštanj. Še enkrat čestitam vsem nagrajencem in seveda vsem nam za prejeta skulpturo Bergmandeljca, ki je simbol gibanja mladi raziskovalci za razvoj Šaleške doline.

Podelitev Bergmandeljca

Foto arhiv šole

Ne zavrzi oblek, ohrani planet!

V mesecu maju smo v našem vrtcu v eni izmed skupin drugega starostnega obdobja izvedli Eko projekt z naslovom: **Ne zavrzi oblek, ohrani planet! Otroke smo seznanili, da večino starih oblačil lahko: podarimo, prodamo ali zamenjamo.**

Da zato obstajajo komisijske trgovine, centri ponovne uporabe, tekstilnice, varne hiše, razne dobrodelne ustanove ipd. Ogleдали so si videoposnetek, kako poteka postopek v komisijski trgovini in video o centru ponovne uporabe v Velenju. Skupaj smo sestavili veliko kartonsko škatlo. Otroci so si iz papirja izrezali oblačila, jih okrasili in oblepili z abstraktnimi vzorci. Z veseljem so starše prosili za stara in rabljena oblačila in jih skrbno prinašali vsak dan v vrtec. S skupnimi močmi smo nabrali ogromno količino oblačil, ki jih bomo oddali dobrodelni ustanovi Karitas.

Foto Sara Steiner

Pomlad nas vabi v raziskovanje narave

Kako lepo je otroke popeljati v občudovanje narave in jim približati svet drobnih živalic. V tem času nam narava ponuja neskončno možnosti raziskovanja. Naj delimo z vami, koga vse smo spoznali in srečali v gozdu in na travniku, v jezeru ter mlaki.

Na sprehodu do mlake pri Vili Široko so nam pot prekržali metulji, ki smo jih zvedavo opazovali in na stadionu posneli njihovo letenje in prhutanje kril. Ko smo prišli do mlake, smo opazili, da v vodi nekaj miga – bili so paglavci. Nekaj smo jih ujeli v lončke in jih opazovali. Odločili smo se, da jih prinesemo v vrtec in opazujemo njihov razvoj. Še malo in spremenili se bodo v žabice, ki jih bomo odnesli nazaj k mlaki.

Na sprehodu do jezera smo v njem opazili žabe, ki se nas niso čisto nič bale. V svoji pomladni zaljubljenosti so se nam razkazovale in se celo oglašale. Doživetje je pri vseh pustilo velik vtis in raziskovanje življenja žab je bilo samoumevno. Seveda pa smo v jezeru opazili tudi labode, drsalce, komarje in celo družino manjših vodnih ptic.

SILVIJA VRHOVNIK GORŠEK

Pot nas je zanesla tudi na Gorice in v bližnji gozd. Tudi tukaj smo opazili veliko živali. Na travniku smo iz luknjice zvalili črčika, opazovali gosenico, hrošče, v gozdu pa mravlje, mravljišče in polža.

Iz otroških oči je kar žarela radovednost in želja po raziskovanju. Ob vseh dejavnostih smo razvijali pozitiven odnos do narave, spoznavali živali in njihova življenjska okolja ter se učili nežnega in spoštljivega ravnanja s temi majhnimi prebivalci narave.

Foto arhiv Vrtca Šoštanj

SPOMINI IN TRADICIJA

Strojnkova žaga Kajuhova 12

Gospa **Silva Ocvirk**, rojena Konovšek, me je pred kratkim ustavila na ulici in navezala pogovor na naslovnico letošnje 2. številke Lista, v kateri smo na zadnji strani naredili tudi kratek zapis ob Kajuhovi cesti v Šoštanj. »Jaz sem se pa rodila in živela 'na Strojnkovi žagi',« je obudila spomin na 20 let življenja njene družine v mansardnem stanovanju velike hiše na Kajuhovi 12.

Gospa Silva Ocvirk je bila dragocena pripovedovalka. Rojena je leta 1948 in v njenem izpisku iz rojstne matične knjige je navedeno, da je rojena na Vošnjakovih 45 v Šoštanj. Torej tu je bila Vošnjakova ulica, ki so jo (ne vem, ali celo ali del) preimenovali v Kajuhovo! Gospa Silva ne ve, kdaj, ve pa, da že pred njenim odhodom v šolo, torej pred letom 1955.

Na Kajuhovi 12 je bilo v času Silvinega odrasčanja kar nekaj družin, spomni se Leskovškov, Gostečnikov, Podvratnikov, a so se vsi razen njenih, ki so imeli stanovanje zgoraj, odselili. V spodnjih prostorih je namreč Vegrad, ki je upravljal z žago, naredil pisarne.

Ledeni možje in Zofija

Iz časa mojega ranega otroštva se spominjam imen svetnikov: Pankracij, Servacij, Bonifacij, ki se zvrstijo od 12. do 14. maja in predstavljajo »ledene možje«. V teh dneh je bilo vreme vetrovno, ohladilo se je in pričelo deževati.

15. maja goduje sv. Zofija, ki jo imenujemo mokra in mrzla Zofka. Takrat se je po deževnih dneh razjasnilo in pogosto je nastopila zmrzal. Da bi tisti čas obvarovali poljščine, vinograde in sadovnjake pred mrazom, smo pod drevesi zakurili razpadajoče listje in odpadlo vejevje, ki smo ga pograbili pod drevesi. Toplota ognja in dim je vsaj delno obvaroval naše pridelke pred pozebo. Današnje dni se je zaradi postopnega segrevanje naše zemeljske oble in vremenskih sprememb ta zmrzal ledenih mož predstavila že na začetek maja in to v bolj blagi obliki. Vendar! Narava je vedno bolj nepredvidljiva in nas žal pogosto presenečajo vremenske ujme, zato na mraz in veter občutljivih rastlin pred 15. majem ni dobro presajati v naravno okolje. Ob godovnih dneh ledenih mož so nastali različni vremenski pregovori: »Če na Pankraca sonce peče, sladko vince v klet poteče,« ali: »Če ob Pankraciju, Servaciju, Bonifaciju in Zofijo slane ni, je tudi do jeseni ne bo ...«

Zgodovina teh praznikov

Pankracij je bil sin premožnih staršev iz Frigije v Mali Aziji. Po zgodnji smrti staršev ga je sorodnik odpeljal v Rim, kjer je spoznal kristjane in tam se je srečal tudi s papežem Kajem. Pankracij je zelo

»Zelo lepo smo se imeli, čeprav so bili stanovanjski pogoji (za današnje razmere sploh) skromni.« V stanovanju (soba in kuhinja) jih je bilo nekaj časa sedem, poleg šestčlanske družine še stara mama. Imeli pa so čudovito teraso, ki je sedaj zaprta. Včasih ni bilo običajno, da ima vsako stanovanje kopalnico in stranišče in tudi v tej hiši ni bilo kopalnic, stranišče pa je bilo v kleti »na štrbunk«. Pred hišo je rasla lipa in pod njo je bila klopca, kjer so se zbirali stanovalci. Ne spomni se Strojnkove kapele, ki je stala na drugi strani ceste in so jo po vojni brezobzirno zrušili (ve, kdo je to napravil). Znana ji je bila tudi lokacija Strojnkove družinske hiše, ki še vedno stoji v trgu a pod drugim lastništvom (nekoč je bila v njej med drugim tudi prodajalna Peko).

Gospa Silva pripoveduje, kako so bili otroci samostojni in se večinoma igrali zunaj. Vozili so se s »cic-kami« in igrali kavbojce in indijance z otroki iz »elektraniških« blokov. »Najbolj zanimivo se je bilo igrati na hloh, ki so jih nenehno vozili na žago.« Šele v kasnejših letih in potem ko je deklica iz Cankarjeve ulice med igro umrla med njim, se je zavedala, kako smrtonosno je bilo njihovo početje. Mimo hiše je vodila tudi glavna cesta v Družmirje in naprej v Velenje. Res je, da je pogled nazaj vedno lepši in k sreči nam v življenju bolj kot slabi, ostanejo lepi spomini. A gospa Silva pravi, da je bilo njeno otroštvo srečno in se v spominu še vedno rada ustavi na Kajuhovi 12.

MILOJKA B. KOMPRIJ

Foto Milojka B. Komprij

JOŽE LEKŠE

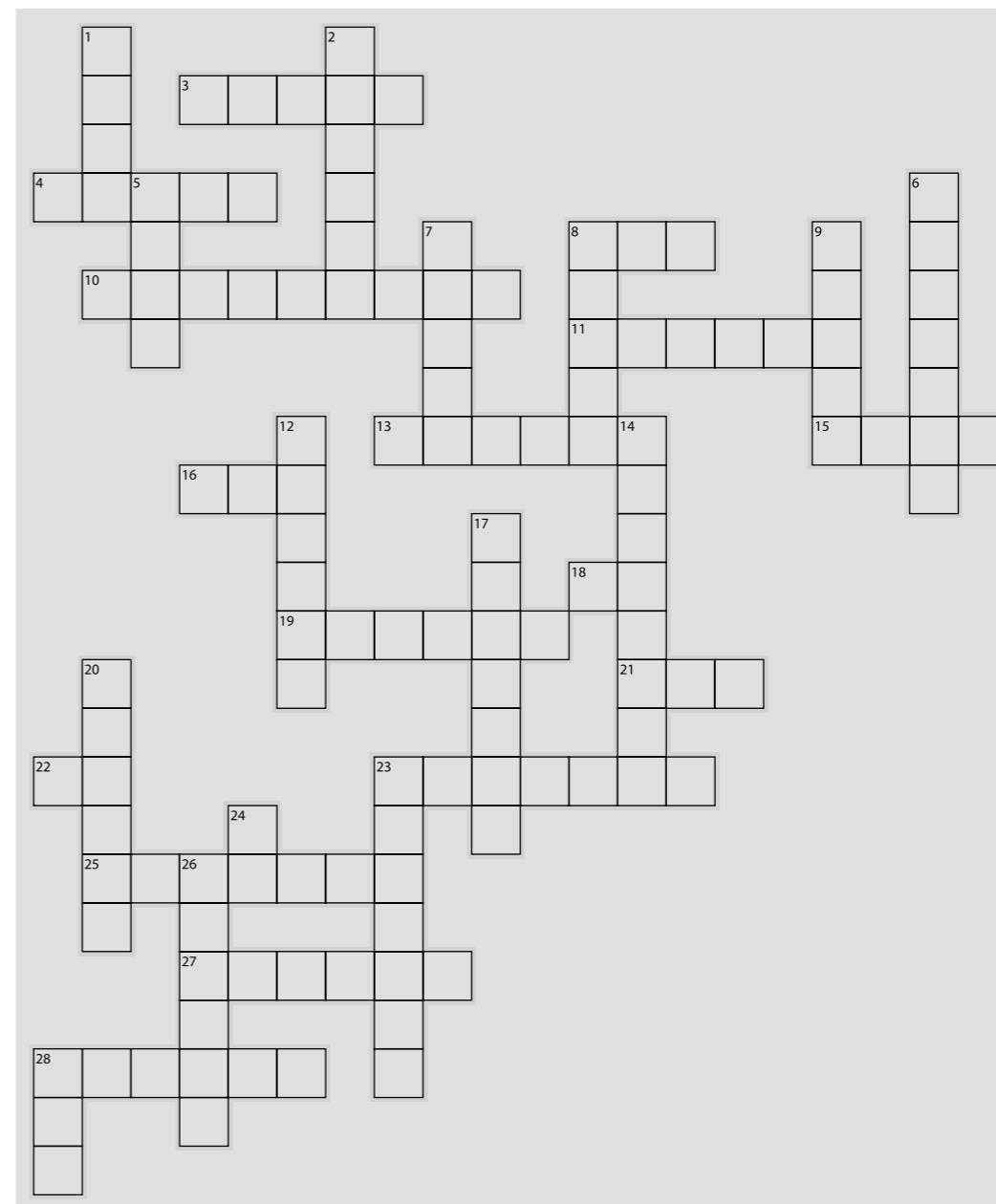
Sveta Zofija s tremi hčerkami Foto splet

obsojal takratno preganjanje kristjanov in vse svoje premoženje namenil za pomoč preganjenim. Zato so ga zatožili cesarju Dioklecijanu. Ker se Pankracij ni odrekel krščanstvu, ga je kot štirinajstletnika doletela mučeniška smrt. Pokopan je na griču Giarnicolo v Rimu. Njemu v čast so tam kasneje zgradili baziliko. Servacij naj bi bil doma iz Armenije. Po končanem šolanju se je kot romar odpravil v sveto deželo Palestino. Po vrnitvi so ga posvetili v duhovnika in šel za misijonarja v Galijo ter postal škof v Tongernu – v današnji vzhodni Belgiji. Servacij pomeni v slovenskem prevodu rešeni. Veliko je potoval in sodeloval na številnih sinodah takratnega rimskega imperija. Na teh zborih je ostro nasprotoval takratnemu krivoverskemu arijanzizmu, ki so krščanstvu oporekali verovanje v troedinega boga. Napotil se je tudi v Rim v cilju, da si okrepi svojo duhovno moč. Tam pa je dobil razodetje, da bodo v njegovo domovino vdrli in jo opustošili Huni, zato se naj umakne v Maastricht. To je tudi storil in bil je rešen Hunov. Umril je 13. maja leta 384 v Maastrichtu, kjer je tudi pokopan. Njegovega groba tudi v najhujši zimi ni pobelil sneg, dokler na njem niso sezidali bazilike. Servacija častijo kot zavetnika proti zmrzali, za številne tegobe in se mu priporočajo za srečo in uspeh.

Bonifacij je tretji svetnik med ledenimi možmi. O njem je več legende in sporočil iz raznih krajev. Umril naj bi mučeniške smrti v Tarzu na Siciliji leta 290. Znan je predvsem po napisanih duhovnih sporočilih. **Zofija** je bila kristjanka iz Milana, ki se je po moževi smrti s tremi hčerkami preselila v Rim. Po krajevnem izročilu se je to zgodilo pod vladjo cesarja Decija okoli leta 250. Mati in vse njene hčere so bile obtožene, da so kristjanke, in so jih po hudem mučenju usmrtili. Zofijo kot svetnico upodabljajo kot mater s

tremi otroki, z mučeniško palmo in s knjigo v rokah. Zofijo častijo kot zavetnico vdov. Ime Zofija izhaja iz grške besede Sofia, ki pomeni modrost. Manjšalnica Sonja je nastala iz ruske oblike Sofija oziroma Sofja. Legenda opisuje še eno Zofijo, ki je zaradi krščanstva umrla kot devica. Po nekaterih podatkih naj bi bil njen god 30. septembra in je v nekaterih koledarjih zabeležena kot Sonja. Nov rimski koledar je god sv. Zofije opustil, ker o tej svetnici ni dovolj trdnih zgodovinskih dokazov. Pri nas jo še vedno najdemo v koledarjih, saj je med ljudmi zelo priljubljena. Njene različice so: Zofka, Zofi, Sofija in Sonja.

RAZVEDRILLO

AMADEJA KOMPRIJ BERCE

VODORAVNO

3. Skupina, družina
4. Oder za obglavljanje obsojencev
8. Vrv, oža
10. Alpinistika
11. Glasbenica Gjurin
13. Lepota (zastarelo)
15. Angloameriška ploščinska mera
16. Mik, draž
18. Ginger Roger
19. Prebivalec Uniš
21. Podporni steber
22. Neža Mauer
23. Predstavniki realizma
25. Povratna tekma
27. Nizka predelana stena v skednju
28. Majhen trak

NAVPIČNO

1. Pevka Zorjan
2. Alkaloidi iz opija
5. Slovenska pevka (Neca)
6. Nalivnik
7. Italijanski režiser (Elio)
8. Ofsetni tisk
9. Slovenski smučarski skakalec (Jaka)
12. Morska riba podobna sardeli
14. Vnetje sklepov
17. Nečastno dejanje, ki vzbuja ogorčenje, zgražanje javnosti
20. Odmeritev
23. Rjavo barvilo
24. 23. in 1. črka
26. Kraj pri Šenčurju
28. Zadnja stran sekire, nožev hrbet

Šali

Po izgubljeni nogometni tekmi je igralec stopil do sodnika.

»Povejte mi, kako je ime vašemu psu?«

»Mojemu psu? Saj sploh nimam psa!«

»Neverjetno! Slep pa brez psa!«

Delavec na gradbišču koplje jarek, drugi za njim pa ga zasipa.

Mimo pride Miran in vpraša: »Zakaj kopljeta jarek in ga takoj zatem zasipata, saj ni nič notri?«

Eden od njiju odgovori: »Tisti, ki bi moral položiti cevi, je na bolniški!«

			9			3		
			1	5	4			9
			3		4			6
9	5	8	2					
	3		4	9	2			
2	7		5				8	
7							3	
			2	1				5
	8		7		3	1		

Vemo, da je Karel Destovnik - Kajuh po šolanju v Šoštanju obiskoval gimnazijo v Celju, ki se je je prijel vzdevek Kajuhova gimnazija, čeprav se imenuje I. gimnazija Celje. Leta 1933 je uspešno opravil sprejemne izpite, zaradi napredne in komunistične dejavnosti pa je bil 29. aprila 1940 proti koncu 6. razreda izključen. I. gimnazija je cenjena srednješolska ustanova, katere zgodovina sega v leto 1808 v čas Avstrijskega cesarstva in je zato ena najstarejših gimnazij v Sloveniji. Pogovorno velja, da je tudi ena najuspešnejših, saj so se v njej izobraževali mnogi znani Slovenci, tudi današnjega časa. Poleg Aškerca, Kajuha in Slomška tudi Brane Piano, Boris Zupančič, Anton Šepetavc, Tone Tiselj ...

Od ustanovitve je spremenila več lokacij. Naj omenimo, da je s Slomškovega trga in Muzejskega trga od leta 1913 na lokaciji, ki se od 50.

let prejšnjega stoletja imenuje Kajuhova cesta. I. gimnazija je od leta 1917 dvonadstropna stavba, ki je bila večkrat prenovljena, čeprav ohranja staro formo gradenj. Pred njo je spomenik Karlu Destovniku - Kajuhu iz leta 1965, delo kiparja Marjana Keršiča.

Ker je za ta opis preveč podatkov iz zgodovine, samo kratek opis dogajanja. Pouk na začetku v nemškem jeziku, od leta 1895 dalje tudi v slovenskem. Od leta 1941 do 1945 spet izključno v nemškem jeziku, po 2. svetovni vojni in do danes v slovenskem. Do leta 1958 se imenuje I. gimnazija, nato nekaj časa samo Gimnazija Celje. Po letu 1982 do leta 1990 zaradi usmerjenega izobraževanja Srednja družboslovna šola. Od leta 1990 do 1995 se znova imenuje Gimnazija Celje, po tem in do danes pa I. gimnazija. Izobraževalno je ves čas napredna in vstopa v nove programe. Tudi v času

začetka 3. tisočletja velja za izrazito uspešno šolo, v kateri se prepleta tradicija in sodobno izobraževalno okolje. Šola je v preteklosti prejela visoka in najvišje državno odlikovanje – Kumerdejevo priznanje, nagrajeni pa so tudi profesorji, ravnatelj in dijaki, ki dosegajo izjemne rezultate na različnih področjih.

Kot zanimivost: I. gimnazija Celje je imela dolgo časa samo manjši telovadni prostor namesto telovadnice. Šele leta 2017 so odprli telovadnico, ki se imenuje Dvorana Kajuh.

Na I. gimnaziji Celje so in bodo v letu 2022 ob 100. obletnici Kajuhovega rojstva izvedli številne aktivnosti, ki izražajo ponos nad bivšim dijakom, narodnim herojem in pesnikom Karlom Destovnikom - Kajuhom.

Iz dostopnega gradiva povzela Milojka B. Komprej

Stavba jesensko pročelje

Foto arhiv I. gimnazije Celje

Razglednica I. gimnazije s cerkvijo

Foto arhiv I. gimnazije Celje

Ognjen krog

Foto arhiv I. gimnazije Celje

Stavba pročelje poletno

Foto arhiv I. gimnazije Celje

Foto arhiv I. gimnazije Celje

Ograja I. gimnazije

Foto arhiv I. gimnazije Celje